

Uchwała nr 600/2026
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lipca 2026 r.

w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu ds. kształcenia nauczycieli, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 3 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nie w pełni umożliwia studentom kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym. Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 3 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

- 1. Część wyodrębnionych w programie studiów zajęć nie w pełni odpowiada efektom uczenia się określonym w standardzie.**

Nie zawsze zasadne jest wydzielenie w ramach zajęć służących realizacji standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela niektórych zajęć, zwłaszcza w ramach grupy zajęć A.1 standardu: *podstawy działań pedagogicznych*, co dotyczy na przykład zajęć *historyczne podstawy wychowania*. Standard obejmuje tylko

jeden ogólny efekt uczenia: „zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać”, który uwzględnia aspekty historyczne, przy czym żaden ze szczegółowych efektów uczenia się nie odnosi się do historii wychowania, a tylko jeden z nich – podobnie jak zacytowany efekt ogólny – wiąże perspektywę historyczną ze współczesną myślą pedagogiczną: „zna i rozumie procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska”. Dla wskazanych zajęć zostały przyjęte te dwa efekty, ale także kilkanaście innych, w tym np.:

- „zna i rozumie procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego”;
- „potrafi interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną”;
- „potrafi analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy”.

Co do zasady efekty te – zwłaszcza w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych – nie są możliwe do osiągnięcia przy pomocy treści odnoszących się do przeszłości, a w tym przypadku w ogóle nie odnoszą się one do kompetencji opisanych w efektach uczenia się: „Historia wychowania jako dyscyplina naukowa historyczna i pedagogiczna. Role społeczne i edukacja kobiet w przeszłości: zapatrywania i praktyka społeczna w przeszłości (od średniowiecza do pocz. XX wieku). Kulturowe obrazy dziecka i dzieciństwa w przeszłości i ich implikacje dla myśli i praktyki edukacyjnej doby przednowoczesnej. Ruch Nowego Wychowania i pądcocentryzm – nowe idee w dyskursie o dziecku i jego wychowaniu i nauczania/uczeniu się w dobie nowoczesnej. Rodzina jako środowisko wychowawcze w myśli pedagogicznej i praktyce społecznej w przeszłości”.

Analogiczna sytuacja dotyczy zajęć *filozoficzne podstawy wychowania*, do których w programie studiów przypisano m.in. efekty „zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać” czy „potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów”, a w sylabusie przyjęto efekty uczenia się, których standard nie określa. Treści programowe tych zajęć dotyczą m.in. rozumienia prawdy i problemów podejmowanych w filozofii edukacji: relacji między wolnością a odpowiedzialnością, sposobów istnienia oraz porządku wartości czy metafizycznych pytań o edukację. Nie kwestionując zasadności

Uchwała nr 600/2026
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lipca 2026 r.

uwzględnienia tych treści w programie studiów, należy stwierdzić, że nie prowadzą one w pełni do osiągnięcia przypisanych do tych zajęć w programie studiów ogólnych efektów uczenia się ani efektów uczenia się określonych w sylabusie.

Także w innych grupach zostały zaplanowane zajęcia, które nie odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie, np. w ramach grupy D: *podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego* zostały zaplanowane zajęcia *techniki nauczania – uczenia się*, dla których zostały przyjęte efekty uczenia się określone w standardzie w odniesieniu do nauczania w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej, a treści programowe dotyczą specyfiki studiowania, przygotowywania esejów, recenzji i innych tekstów akademickich, zasad tworzenia przypisów i bibliografii oraz samokształcenia studentów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że doprecyzowano zakres wybranych treści programowych, eliminując zagadnienia wykraczające poza wymagania standardu oraz wzmacniając zgodność programu studiów z wymaganiami formalnymi i specyfiką przygotowania zawodowego nauczycieli. Uczelnia nie wskazała zajęć, których zmiany te dotyczyły. Do dokumentacji załączyła jedynie sylabus, wskazanych w raporcie zespołu oceniającego jako przykładowe, zajęć *techniki nauczania – uczenia się*, dla których diametralnie została zmieniona koncepcja kształcenia, ponieważ obecnie służą one zapoznaniu studentów z procesem nauczania i uczenia się dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, co odpowiada efektom uczenia się określonym w standardzie. Nie wiadomo natomiast, w jaki sposób do wymagań standardu zostały dostosowane treści programowe wymienionych w raporcie zespołu oceniającego zajęć:

a) *historyczne podstawy wychowania*, którym przypisano następujące efekty uczenia się:

A.1.W2. zna i rozumie procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;

A.1.U1. potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;

A.1.K1. jest gotów do doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;

b) *filozoficzne podstawy wychowania*, którym przypisano efekty uczenia się:

A.1.W1. zna i rozumie kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;

A.1.U4. potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;

A.1.K4. jest gotów do stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

2. Treści programowe nie zawsze zapewniają osiągnięcie określonych dla zajęć efektów uczenia się.

Treści programowe sformułowane są hasłowo i nie odnoszą się specyficznie do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Uwzględnianie w sylabusach zajęć ogólnych efektów uczenia się jako szczegółowych efektów dla tych zajęć skutkuje tym, że co do zasady treści programowe zdefiniowane dla zawężonego zakresu tematycznego określonego nazwą zajęć nie zapewniają osiągnięcia tych ogólnych efektów uczenia się. Ponadto sylabusy zajęć *język obcy* nie określają specyficznych dla kierunku treści programowych, przy czym te same treści programowe – z uwzględnieniem osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej – są realizowane na kierunkach: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, pedagogika specjalna, psychologia i prawo. Określone w sylabusie treści programowe zajęć *język obcy specjalistyczny* obejmują wybrane zagadnienia gramatyczne, ćwiczenia leksykalne z zakresu edukacji (varia), prezentacje, dyskusje oraz czytanie i słuchanie tekstów dotyczących szkół alternatywnych, uczenie się oraz uczenie ucznia (ze szczególnym uwzględnieniem tego, jak uczą się dzieci), nauczania oraz nauczyciela (tutoring w edukacji, edukacja domowa), współpracy rodzica dziecka w wieku wczesnoszkolnym ze szkołą, stylów wychowania i skutecznych praktyk edukacyjnych. Treści te nie zapewniają osiągnięcia określonych w standardzie i uwzględnionych dla tych zajęć efektów uczenia się, np. [zna i rozumie] „kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym”.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że zweryfikowano treści programowe pod kątem ich adekwatności do zakładanych efektów uczenia się i praktycznego profilu studiów. Uczelnia nie wskazała zajęć, których zmiany te dotyczyły. Uczelnia, odnosząc się do zajęć *język obcy* (150 godzin), poinformowała, że zajęcia z zakresu języka angielskiego odbywają się w grupach, w których uczestniczą tylko studenci ocenianego kierunku, a w przypadku innych języków – w grupach łączonych z innymi kierunkami. Uczelnia bagatelizuje problem, twierdząc, że nieliczna grupa studentów (obecnie dwie osoby) uczestniczy w zajęciach międzykierunkowych, i nie wyjaśnia, w jaki sposób zapewnia im kształcenie językowe zgodne z regułami określonymi w standardzie. Uczelnia argumentuje, że wspólny sylabus zajęć z języka obcego przygotowany jest dla wszystkich jednolitych studiów magisterskich i widoczne są w nim efekty uczenia się, które nie są osiągane na niektórych kierunkach studiów. W rezultacie jednak nie jest jasne, które efekty uczenia się z tego sylabusu osiągają studenci każdego z kierunków studiów. Uczelnia nie przedstawiła sylabusu tych zajęć, więc nie wiadomo, czy treści programowe tam ujęte umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie. Do odpowiedzi został załączony jedynie sylabus zajęć *język obcy specjalistyczny* (30 godzin), w którym zachowano wszystkie efekty uczenia się określone w standardzie, dostosowując do nich treści programowe. Na nieskuteczność wprowadzanych naprawczych w zakresie treści programowych wskazuje także sylabus zajęć *metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną*, częściowo prowadzonych w formie konwersatorium, do którego przypisano efekty uczenia się:

E.5.U1. potrafi zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji,

E.5.U2. stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej,

E.5.U3. potrafi integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami, które nie są możliwe do osiągnięcia przy pomocy zaplanowanych treści programowych: „Kodowanie z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych (głównie Scratch, dodatkowo RunMarco i Kodu GameLab). Podstawowa obsługa platform edukacyjnych, aplikacjami komputerowych do tworzenia i edytowania ilustracji graficznych, edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, narzędzi Wiki. Rozwijanie myślenia komputacyjnego na drodze tworzenia algorytmów zadaniowych (z wykorzystaniem komputera oraz bez niego)”.

3. Oszacowanie części zajęć punktami ECTS jest niewłaściwe.

Dotyczy to przeszacowania punktów ECTS, które nie mają pokrycia w realizacji treści programowych. Przykładowo zajęciom *emisja głosu* w wymiarze 30 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów przypisano aż 4 ECTS, co odpowiada 100-120 godzinom całkowitego nakładu pracy studenta. Praca pisemna (kolokwium), przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych i artykulacyjnych oraz indywidualna i zespołowa interpretacja wiersza dla dzieci nie pozwalają racjonalnie uznać, że nakład 4 ECTS został poprawnie oszacowany. Inny przykład to *zabawy i tańce przy muzyce*, które odbywają się wg programu studiów w wymiarze 30 godzin tzw. kontaktowych i 4 ECTS (wg sylabusu 15 godzin i 5 ECTS), przy czym program tych zajęć obejmuje zasadniczo prace w sali zajęciowej, a wyjątkiem jest przygotowanie projektu/konspektu zajęć do przeprowadzenia. Podobnie zajęciom *projekt edukacyjny w przedszkolu i klasach I-III*, które odbywają się wg programu studiów w wymiarze 45 godzin, przypisano 8 ECTS, czyli 200-240 godzin całkowitego nakładu pracy studenta (wg sylabusu 30 godzin i 6 ECTS). Studenci w ramach tych zajęć przygotowują portfolio oraz projekt, co powinno zająć łącznie 200 godzin pracy. Sam projekt obejmuje trzy etapy: 1) opracowanie projektu edukacyjnego, co jest pracą koncepcyjną w oparciu o literaturę, 2) w miarę możliwości wdrożenie projektu i 3) prezentację sprawozdania z realizacji projektu. Ponieważ etap drugi ma charakter fakultatywny, to w konsekwencji etap trzeci także. Tak więc wykonanie 1/3 zadania, czyli tylko jego conceptualizacja, bez obowiązku wdrożenia i możliwości sprawozdawczości, umożliwia uzyskanie 8 ECTS. Te niedoszacowania i przeszacowania nakładu pracy studentów mierzonego punktami ECTS przenoszą się na zasadniczo symetryczny program studiów niestacjonarnych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że przeprowadzono wstępną analizę przypisania punktów ECTS do poszczególnych zajęć, uwzględniając całkowity nakład pracy studentów, obejmujący zarówno godziny z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, jak i pracę własną, przygotowanie do zajęć, realizację projektów oraz przygotowanie do zaliczeń i egzaminów. W wyniku przeprowadzonych działań potwierdzono właściwe przypisanie

punktów ECTS do niektórych zajęć wskazanych w raporcie zespołu oceniającego, ale zidentyfikowano też obszary wymagające dalszego doprecyzowania i ujednolicenia sposobu szacowania nakładu pracy osób studiujących. Rozpoczęto sukcesywne porządkowanie dokumentacji programowej w zakresie opisu nakładu pracy osób studiujących oraz przypisania punktów ECTS do poszczególnych zajęć. Przyjęto założenie etapowego doskonalenia systemu przypisywania punktów ECTS. Działania w tym zakresie zostały włączone do harmonogramu prac kierunkowego zespołu programowego oraz podlegają bieżącemu monitorowaniu w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Rezultaty tych prac będą możliwe do oceny po ich zakończeniu.

4. Sekwencja niektórych zajęć jest niewłaściwa.

Zbyt wcześnie, bo w drugim semestrze studiów, zostały zaplanowane zajęcia *ewaluacja edukacyjna*, które służą osiągnięciu efektów uczenia się określonych w standardzie dla grupy zajęć H: *podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli*. Nie ma możliwości, aby studenci na I roku studiów osiągnęli dwa szczegółowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności:

- [Potrafi] „rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne”. Z jednej strony studenci nie mają doświadczeń z praktyki ogólnopedagogicznej i nie mają odniesienia do uczestników tej edukacji, których potrzeby mieliby rozpoznawać. Z drugiej strony nie można tych umiejętności budować na kompetencjach wcześniej uzyskanych podczas realizowanych w pierwszym semestrze zajęć *techniki nauczania – uczenia się*. Zostały one zaplanowane w semestrze pierwszym, ale przyjęte dla nich treści programowe nie dotyczą metod ani technik dydaktycznych powiązanych ze specyfiką modelu uczenia się przedszkolaka i ucznia klas I-III, a skierowane są na samokształcenie studenta. Dodatkowo zakładane treści programowe w zakresie projektowania procesu ewaluacji w odniesieniu do wybranego obszaru kształcenia w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej nie są możliwe do realizacji, ponieważ student nie ma żadnych doświadczeń w zakresie specyfiki pracy nauczyciela w obszarach, do którego oczekuje się odniesień.
- [Potrafi] „projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji”. Efekt jest możliwy do uzyskania tylko na drodze nabywanych doświadczeń, a dopiero w semestrze 5 zaplanowana została śródroczna praktyka ogólnopedagogiczna, podczas której po raz pierwszy student może zdobyć doświadczenie w zakresie specyfiki zadań opiekuńczo-wychowawczych i roli pedagoga w placówce. Studenci w drugim semestrze studiów nie mają zasobów obserwacyjnych, doświadczeń, oceny swoich mocnych i słabszych stron w roli nauczyciela, przymiotów koniecznych do takiej autoewaluacji. Potwierdza to dobór treści programowych, które bazują na analizowaniu dokumentacji i dobrych praktyk, a nie na osobistych doświadczeniach. Nieadekwatność sekwencji rozmieszczenia ww. zajęć potwierdza obecność w programie studiów podobnych zajęć – *projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego z elementami prawa oświatowego*, które ulokowano w semestrze 10. Z kolei zbyt późno zostały zaplanowane zajęcia *prawa dziecka* (semestr 9) i *etyka zawodu nauczyciela* (semestr 10), przypisane do grupy G: *organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka*

oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami. Ich realizacja ma większe uzasadnienie merytoryczne przed rozpoczęciem praktyk zawodowych, bo stanowią zasoby niezbędnej dla studenta praktykanta w zakresie wiedzy dotyczącej funkcjonowania przedszkola i szkoły jako organizacji, prawa oświatowego, nauczycielskiej pragmatyki zawodowej, praw dziecka, zasad bezpieczeństwa dzieci itd. oraz umiejętności rozpoznawania zagrożeń czy rozwijania u dzieci lub uczniów postawy wzajemnej troski, tolerancji, umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i otwartości poznawczej.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że przeprowadzono wstępną analizę sekwencji zajęć realizowanych w toku studiów pod kątem zapewnienia logicznego następstwa treści programowych oraz progresji kompetencji osiąganych przez osoby studiujące na kolejnych etapach kształcenia. Analiza obejmowała w szczególności relacje pomiędzy zajęciami o charakterze podstawowym, kierunkowym, metodycznym i praktycznym. W wyniku przeprowadzonych prac zidentyfikowano obszary wymagające dalszego uporządkowania i doprecyzowania w zakresie następstwa wybranych zajęć oraz ich powiązania z procesem osiągania efektów uczenia się. Rozpoczęto etapowe działania zmierzające do optymalizacji sekwencji realizacji części modułów. Załączona dokumentacja potwierdza, że skuteczne działania naprawcze podjęto odniesieniu do zajęć *ewaluacja edukacyjna* dzięki zmianie koncepcji zajęć *techniki nauczania – uczenia się*, o których mowa w pkt 1. Jednocześnie Uczelnia stanęła na stanowisku, że przeprowadzona analiza potwierdziła zasadność części dotychczas przyjętych rozwiązań programowych, wynikających z konieczności integrowania przygotowania teoretycznego, metodycznego i praktycznego oraz zapewnienia osobom studiującym możliwości stopniowego rozwijania kompetencji zawodowych w różnych obszarach działalności pedagogicznej. W szczególności utrzymano rozwiązania sprzyjające równoległemu rozwijaniu refleksji teoretycznej i przygotowania praktycznego, co odpowiada przyjętej koncepcji kształcenia nauczyciela jako refleksyjnego praktyka. Nie wskazała jednak, czy dotyczy to zajęć wymienionych w raporcie zespołu oceniającego. Działania doskonalące w zakresie organizacji sekwencji zajęć zostały włączone do harmonogramu prac kierunkowego zespołu programowego. Rezultaty tych prac będą możliwe do oceny po ich zakończeniu.

5. Dobór form zajęć nie jest adekwatny do określonych dla nich efektów uczenia się.

Na ocenianym kierunku na studiach stacjonarnych zajęcia odbywają się w formie wykładów (studia stacjonarne 1425/niestacjonarne 890 tzw. godzin kontaktowych), konwersatoriów (odpowiednio 1145/645), godzin laboratoriów (690/525), seminarium (120/100). Większość zajęć odbywa się w dwóch formach: wykładów i konwersatoriów lub wykładów i laboratoriów. W formie laboratorium zostały zaplanowane wszystkie zajęcia metodyczne, co mogłoby wskazywać, że zawsze w ich realizacji prowadzone jest nauczanie połączone z doświadczaniem, czyli w drodze działań specyficznych dla nauczyciela, prowadzonych w warunkach symulowanych lub rzeczywistych. Jednak takie założenia nie są w pełni realizowane na wszystkich zajęciach, którym przypisano tę formę. Przykładem tej sytuacji są zajęcia w formie laboratoriów *projekt edukacyjny w przedszkolu i klasach I-III*, który nie wymaga wdrożenia w warunkach klasy jako przestrzeni

doświadczenia edukacyjnego. Podobnie w ramach zajęć *metodyka edukacji matematycznej* studenci przygotowują na przykład prezentację zestawu ćwiczeń do wybranych obszarów treści programowych, a z opisu treści programowych nie wynika wprost kształt laboratoryjnego uczenia się w naturalnych warunkach placówki oświatowej lub symulacyjnych zajęć doświadczalnych (symulowanie takowe nie jest także częścią procesu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, który bazuje na ocenie wytworów). W niektórych przypadkach zajęć prowadzonych w formie laboratorium nauczanie ma raczej formę klasycznych ćwiczeń akademickich, przetwarzających wiedzę, rozwijających umiejętności i kompetencje społeczne, a ich rezultatem są projektowane scenariusze zajęć, opracowane pomoce dydaktyczne, koncepcje zajęć śródlekcyjnych, zabaw etc., które nie zawsze są połączone z doświadczaniem ich realizacji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, informując, że zwiększony zostanie udział form aktywizujących, ćwiczeń praktycznych, warsztatów oraz zajęć umożliwiających rozwijanie kompetencji praktycznych i społecznych studentów, choć udział w programie studiów zajęć prowadzonych w formach aktywizujących nie był kwestionowany. Uczelnia podjęła też polemikę z diagnozą zawartą w raporcie zespołu oceniającego, wskazując, że forma laboratoriów stosowana na kierunku obejmuje nie tylko pracę z wykorzystaniem określonych narzędzi lub środków dydaktycznych, lecz również działania służące praktycznemu rozwijaniu kompetencji studentów poprzez ćwiczenia warsztatowe, symulacje, analizę przypadków, projektowanie działań edukacyjnych, pracę zespołową oraz wykonywanie zadań praktycznych związanych z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela. Z załączonych sylabusów zajęć *metodyka edukacji matematycznej* i *projekt edukacyjny w przedszkolu i klasach I-III* nadal nie wynika kształt laboratoryjnego uczenia się w naturalnych warunkach placówki oświatowej lub symulacyjnych zajęć doświadczalnych. W przypadku projektu edukacyjnego nadal nie jest wymagane wdrożenie go w warunkach klasy jako przestrzeni doświadczania edukacyjnego. Jednocześnie Uczelnia poinformowała, że w uzasadnionych przypadkach planowane jest doprecyzowanie zapisów w sylabusach w celu wyraźniejszego wskazania praktycznego i warsztatowego charakteru laboratoriów realizowanych na kierunku. Rezultaty tych prac będą możliwe do oceny po ich zakończeniu.

6. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują.

Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 181 punktów ECTS. W tej liczbie uwzględniono 4 ECTS dla zajęć *planowanie aktywności badawczej dziecka*, podczas gdy program studiów wskazuje w tym przypadku na 3 ECTS, po korekcie jest to suma wyjściowa 180 ECTS. Zasadniczo wskaźnik punktów ECTS koniecznych do osiągnięcia w toku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest spełniony i zgodnie z wymaganiami przepisów przekracza 50%. Część z tych zajęć nie jest jednak prowadzona w warunkach właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem, a przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych specyficznych dla działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Przykładowo w karcie zajęć *wprowadzenie do logopedii* (4 ECTS) w sposób hasłowy opisano treści programowe dla konwersatoriów, co nie wskazuje na

rozwijanie umiejętności. Według sylabusu student ma poznawać zaburzenia mowy u dzieci, ale ich przedstawienie w formie haseł, jak: dyzartria, afazja, niepełność mowy etc., nie wskazuje na osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności współpracy nauczyciela z innymi specjalistami, w tym logopedą. Zatem sposób prezentowania treści w niektórych sylabusach nie oddaje priorytetowo traktowanego zastosowania wiedzy w praktyce specyficznej dla działań nauczyciela. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie można także zaliczyć, niezależnie od formy ich prowadzenia, zajęć, w wypadku których cele oraz dobór treści programowych, rozumianych także jako czynności wykonywane przez studentów podczas zajęć, i metod weryfikacji efektów uczenia się nie wskazują, że priorytetem na tych zajęciach jest wykonywanie przez studentów pod nadzorem nauczyciela akademickiego praktycznych czynności zawodowych. Należy do nich na przykład *ewaluacja edukacyjna* (3 ECTS), gdyż 15 godzin konwersatoriów realizuje 5 tematów zajęć, z czego tylko 1 dotyczy umiejętności projektowania ewaluacji w odniesieniu do wybranego poziomu wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Pozostałe tematy dotyczą znajomości kamieni milowych w rozwoju dziecka i analizowaniu dokumentów programowych lub etapów procesu edukacyjnego. Bazują zatem na gromadzeniu wiedzy, a nie jej stosowaniu w zadaniach specyficznych dla roli zawodowej nauczyciela w przedszkolu i klasach I-III, bo student nie wykonuje żadnych czynności specyficznych dla pragmatyki zawodowej. Podobnie przykładem są zajęcia *preorientacja zawodowa we wczesnej edukacji* (3 ECTS), ponieważ spośród 8 tematów zajęć żaden nie wskazuje na działania praktyczne, a ich hasłowe określenie nie zawiera żadnego kontekstu nabywanych umiejętności praktycznego stosowania wiedzy. Mimo że sylabus zakłada dodatkowe aktywności, np. mini badania sondażowe o marzeniach dziecięcych, to nie są one powiązane z realizowaniem działań zawodowych, bo nauczyciel raczej prowadzi lekcje lub zajęcia o tej tematyce (np. dzieci wykonują rysunki, rozwijają przy udziale nauczyciela projekcję myślenia o przyszłych marzeniach), a nie badania sondażowe wśród dzieci. Również treści programowe zajęć *techniki nauczania – uczenia się* (1 ECTS) lokują się w technikach i sposobach uczenia, ale specyficznych dla studenta w okresie studiowania. Nie są one realnie powiązane ze specyfiką pracy zawodowej nauczyciela w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie można zaliczyć też zajęć prowadzonych w formie wykładów. Forma wykładu nie jest ukierunkowana na aktywność studentów polegającą na wykonywaniu czynności praktycznych właściwych dla nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Wykład – nawet jeśli zawiera elementy aktywizujące – co do zasady zakłada bierną postawę studentów/pasywne słuchanie. Wadliwie zatem przypisano zajęcia *podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli* (2 ECTS) oraz *diagnoza i rozwój zdolności i zainteresowań dzieci* (2 ECTS), w 100% prowadzone w formie wykładowej. W przypadku zajęć, które łączą formy wykładu z innymi (konwersatoria, laboratoria), także wadliwie zaliczono tę część godzin dydaktycznych poświęconych osiąganiu efektów uczenia się w ramach wykładów. Suma godzin wykładów przypisanych do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 630 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów, co w przeliczeniu daje 21-25,2 punktu ECTS i obniża wskaźnik osiąganych punktów ECTS w toku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Niewłaściwe jest też zaplanowanie zajęć w grupie kształtujących umiejętności praktyczne w formie konwersatorium, która oparta jest na aktywnej dyskusji, wymianie poglądów i ewentualnie analizie materiałów źródłowych, co rozwija – także potrzebne – umiejętności argumentacji i krytycznego myślenia, ale nie wykonywania praktycznych czynności zawodowych. Zajęcia te, których niespójność nazwy z ich formą i sposobem realizacji opisano powyżej, faktycznie odbywają się w formie ćwiczeń. Są to przykładowo wszystkie zajęcia związane z metodyką elementów składowych dla kształcenia zintegrowanego, gdzie studenci uczą się reagować na sytuacje, planować czynności, opracowują czytanki, wdrażają metody nauki czytania i inne metody dydaktyczne, tworzą scenariusze, przeprowadzają zajęcia symulujące etc. Podobnie zajęcia *literatura dla dzieci* mają charakter ćwiczeń, a nie konwersatorium; treści zajęć dotyczą analizy lektur, wyboru lektur dla dzieci, wymagają wytwarzania pomocy dydaktycznych (np. lekturnik) wraz z analizą metodyczną dla jego stosowania.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia wyłączyła z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ośmioro zajęć, w tym wszystkie wskazane jako przykłady w tym raporcie, mimo że na przykład przypisany obecnie do zajęć *techniki nauczania – uczenia się* jedyny efekt uczenia się w zakresie umiejętności: „D.U2: potrafi stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dla dzieci lub uczniów” umożliwia zaplanowanie tych zajęć w oparciu o metody wykorzystujące wykonywanie przez studentów zadań właściwych dla nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Uczelnia zaprezentowała jednocześnie polemiczne stanowisko co do zaliczenia do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęć w formie wykładów. Uczelnia stoi na stanowisku, że wykłady realizowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie mają wyłącznie charakteru transmisyjnego, lecz w wielu przypadkach pełnią funkcję integrującą wiedzę teoretyczną z refleksją nad praktyką pedagogiczną. W ramach części wykładów stosowane są elementy aktywizujące, analiza przypadków, dyskusja problemowa, interpretacja sytuacji dydaktycznych i wychowawczych oraz odwołania do praktycznych kontekstów funkcjonowania nauczyciela. Uczelnia utrzymała w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zajęcia w formie wykładów, mimo że dyskusja problemowa, interpretacja sytuacji dydaktycznych i wychowawczych oraz odwołania do praktycznych kontekstów funkcjonowania nauczyciela nie są wykonywaniem przez studentów czynności zawodowych właściwych dla zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Polemiczne stanowisko Uczelnia zaprezentowała także w odniesieniu do planowania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w formie konwersatoriów. Uczelnia uważa, że ich zastosowanie na kierunku o profilu praktycznym wynika ze specyfiki kształcenia nauczycieli oraz konieczności integrowania przygotowania praktycznego z refleksją pedagogiczną, analizą problemów edukacyjnych oraz rozwijaniem kompetencji komunikacyjnych, interpretacyjnych i społecznych. Konwersatoria realizowane na kierunku mają charakter aktywizujący i problemowy – obejmują analizę przypadków, dyskusję nad praktyką edukacyjną, interpretację sytuacji wychowawczych i dydaktycznych, pracę projektową oraz działania wymagające samodzielnego formułowania i uzasadniania stanowisk pedagogicznych. Forma konwersatorium jest wykorzystywana szczególnie w tych obszarach kształcenia,

które wymagają rozwijania umiejętności krytycznej refleksji nad działaniem pedagogicznym, interpretowania zjawisk edukacyjnych oraz przygotowania osób studiujących do świadomego i odpowiedzialnego funkcjonowania w roli nauczyciela. Także w tym przypadku Uczelnia nie uwzględniła tego, że krytyczna refleksja nie jest ekwiwalentna w stosunku do wykonywania przez studentów czynności zawodowych właściwych dla zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Nieadekwatność tego stanowiska ilustruje załączony do odpowiedzi na raport zespołu oceniającego sylabus zajęć *metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną*, które prowadzone są w wymiarze 45 godzin wykładu i 15 godzin konwersatorium, przy czym konwersatorium prowadzone jest w pracowni komputerowej, a studenci uczą się kodowania z wykorzystaniem programów i aplikacji komputerowych (głównie Scratch, dodatkowo RunMarco i Kodu GameLab), obsługi platform edukacyjnych, aplikacji komputerowych do tworzenia i edytowania ilustracji graficznych, edytorów tekstu, arkuszy kalkulacyjnych, narzędzi Wiki. Abstrahując od tego, że treści te nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie, o czym była mowa w pkt 2, to konwersatoryjna forma zajęć nie pozwoli na ich opanowanie.

7. Liczba godzin zajęć z języka obcego nie zapewnia osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie dla grupy zajęć B.2.

Program studiów zawiera zajęcia z języka obcego, umożliwiające osiągnięcie opisanych w standardzie komunikacyjnych kompetencji językowych w powiązaniu z merytorycznym przygotowaniem do nauczania języka obcego, w wymiarze wyższym niż minimalne wymagania standardu w odniesieniu do grupy zajęć B.2, czyli 150 godzin tzw. kontaktowych na studiach stacjonarnych i 80 na studiach niestacjonarnych w ramach zajęć *język obcy*, którym przypisano 10 ECTS, oraz *język obcy specjalistyczny* w wymiarze odpowiednio 30 i 15 godzin (2 ECTS). Łącznie na studiach stacjonarnych na grupę zajęć B.2 przeznaczono 180 godzin, czyli o 60 więcej niż minimalne wymagania standardu, a na studiach niestacjonarnych 95 godzin. W przypadku studiów stacjonarnych standard określa minimalną liczbę godzin zajęć przeznaczoną na osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie dla danej grupy zajęć, a w ramach 150 godzin lektoratu zaplanowano oprócz szczegółowych efektów uczenia się ze standardu także sześć efektów uczenia się w zakresie umiejętności stanowiących opis kompetencji powiązanych z ESOKJ oraz dwa efekty z zakresu kompetencji społecznych. Nie jest możliwe osiągnięcie tych efektów uczenia się w czasie dodatkowych 30 godzin. Odbywa się to więc kosztem określonego w standardzie czasu przeznaczonego na osiągnięcie efektów uczenia się dla grupy B.2. W przypadku studiów niestacjonarnych, na których wymiar zajęć tzw. kontaktowych może być niższy niż na studiach stacjonarnych, liczba godzin lektoratów, mając na uwadze efekty uczenia się opisane w kryterium 1, jest niedoszacowana. W czasie przeznaczonym w obu formach studiów na zajęcia *język obcy specjalistyczny* nie jest możliwe osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie dla grupy zajęć B.2.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego przedstawiła stanowisko polemiczne, wskazując, że program studiów zapewnia studentom możliwość osiągnięcia efektów uczenia się określonych w standardzie, obejmujących zarówno rozwój kompetencji

językowych na poziomie B2+, jak i przygotowanie do wykorzystania języka obcego w działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Przyjęta liczba godzin umożliwia systematyczne rozwijanie wszystkich sprawności językowych określonych w standardzie, tj. rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie, a także przygotowanie do wykorzystywania języka obcego w działalności zawodowej nauczyciela. Uczelnia nie odniosła się przy tym do wymagań standardu, który przeznaczają 120 godzin zajęć wyłącznie na osiągnięcie efektów uczenia się w nim określonych.

8. Program śródrocznej praktyki wychowawczo-dydaktycznej nie uwzględnia progresu kompetencji w kolejnych semestrach.

Śródroczna praktyka wychowawczo-dydaktycznej realizowana jest w kilku etapach, a jej program nie uwzględnia progresu kompetencji studentów poprzez rozplanowanie efektów uczenia się i treści programowych w powiązaniu z placówką, w której praktyka się odbywa. W rezultacie w tych samych semestrach studenci wykonują różne, nieporównywalne zadania, co skutkuje m.in. nieprawidłowościami w zaliczaniu tych praktyk, o czym szerzej w kryterium 3.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że uzupełniono program śródrocznej praktyki wychowawczo-dydaktycznej o wyraźnie określony progres kompetencji uzyskiwanych przez studentów na kolejnych etapach praktyki. Do odpowiedzi na raport załączono 7 sylabusów zajęć *praktyka wychowawczo-dydaktyczna*, w tym dwa dla semestru zimowego i dwa dla semestru letniego roku akademickiego 2026/2027, a pozostałe ogólnie dla roku 2026/2027. Z ich opisu nie wynika, na czym polega to zróżnicowanie. W przypadku sylabusów powiązanych z tymi samymi semestrami treść sylabusów – poza efektami uczenia się – znacząco się od siebie różni i w rezultacie w tych samych semestrach studenci nadal wykonują różne, nieporównywalne zadania. Nie wiadomo, które sylabusy stanowią uzupełniające się pary, przy czym na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych praktyki te realizowane są w trzech semestrach, a dokumentacja dotyczy tylko jednego roku akademickiego. Powyższe niejasności nie umożliwiają oceny skuteczności podjętych działań naprawczych.

9. Program studiów, sylabusy i programy praktyk niosą sprzeczne informacje co do liczby godzin, rozliczenia nakładu pracy studenta i sposobu realizacji praktyk na poszczególnych etapach:

- a) Śródroczna *praktyka ogólnopedagogiczna*: studia stacjonarne i niestacjonarne, 30 h i 2 ECTS, sem. 5, realizowana zgodnie z programem studiów w formie wizyt studyjnych w przedszkolu i szkole podstawowej po 8 h w każdej placówce. Program praktyki określa jej wymiar zgodnie z programem studiów, ale w ogóle nie odnosi się do wizyt studyjnych i wskazuje dodatkowo jako możliwe miejsce jej odbywania poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Jednocześnie wg sylabusu:
  - Studia stacjonarne: 15 h tzw. kontaktowych z nauczycielem akademickim, 35 h pracy własnej studenta, obejmującej konsultacje, zajęcia praktyczne w placówkach szkolnych/przedszkolnych, analizę źródeł, oświatowych aktów prawnych, dokumentacji nauczyciela-wychowawcy; przygotowanie dziennika praktyk, ewaluację i samoocenę, przy czym program studiów na tzw. zajęcia kontaktowe przeznaczają 1 ECTS i 1 ECTS na pracę własną.

Uchwała nr 600/2026
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lipca 2026 r.

- Studia niestacjonarne: 3 h tzw. kontaktowych z nauczycielem akademickim, 47 h pracy własnej studenta, obejmującej te same zadania co na studiach stacjonarnych.
- b) *Śródroczna praktyka wychowawczo-dydaktyczna:*
  - Studia stacjonarne: 120 h i 5 ECTS realizowana w etapach w sem. 6-8 po 30 h i 1 ECTS oraz w sem. 9 – 30 h i 2 ECTS, przeprowadzana zgodnie z programem studiów w formie wizyt studyjnych w przedszkolu i szkole podstawowej po 15 h w każdej placówce. Wg sylabusu odbywa się po 15 h tzw. kontaktowych z nauczycielem akademickim, 35 h pracy własnej studenta na te same czynności co w praktyce ogólnie pedagogicznej; zgodnie z programem praktyki jako 60 h w przedszkolu lub w punktach i zespołach wychowania przedszkolnego oraz 60 h w klasach I-III szkoły podstawowej. Program praktyk nie odnosi się do wizyt studyjnych i dzieli praktykę na rozbite po 2 h w tygodniu, w konsekwencji daje to 30-godzinne sekwencje w każdym semestrze, po 15 h w przedszkolu i szkole podstawowej.
  - Studia niestacjonarne: 90 godzin i 5 ECTS, realizowana w etapach w wymiarze 30 godzin i 1 ECTS w sem. 6 i 2 ECTS w sem. 8 i 10, zawsze po dwie godziny w tygodniu. Praktyka realizowana zgodnie z programem studiów w formie wizyt studyjnych w przedszkolu i szkole podstawowej po 15 godzin w każdej placówce; wg sylabusu po 15 h tzw. kontaktowych z nauczycielem akademickim, 35 h pracy własnej studenta na czynności opisane powyżej. Zgodnie z programem praktyki jest ona realizowana przez 45 h w przedszkolu lub w punktach i zespołach wychowania przedszkolnego i 45 h z klasach I-III szkoły podstawowej w terminach uzgodnionych z opiekunką/opiekunem praktyki ze strony UKW. Program praktyk nie odnosi się do wizyt studyjnych.
- c) *Praktyka ciągła:*
  - Studia stacjonarne: wg programu studiów 60 h i 2 ECTS oraz 60 h i 3 ECTS w sem. 9 i 10, wg sylabusu 60 h tzw. kontaktowych i 5 h pracy własnej w przedszkolu, którym przypisano 2 ECTS, oraz 60 h tzw. kontaktowych i 5 godzin pracy własnej w szkole podstawowej, którym przypisano 3 ECTS. Zgodnie z programem studiów: wrzesień/październik (60 h) – w placówce przedszkolnej (trzy tygodnie) semestr IX (w każdej grupie wiekowej po jednym tygodniu) oraz luty/marzec (60 h) – w szkole podstawowej (trzy tygodnie) semestr X (w klasie I tydzień, w klasie II lub III dwa tygodnie).
  - Studia niestacjonarne: wg programu studiów 120 godzin i 5 ECTS w sem. 10; wg sylabusu 120 h i 5 ECTS. Zgodnie z programem praktyki: wrzesień/maj (120 h) – w placówce przedszkolnej (trzy tygodnie) – w każdej grupie wiekowej po jednym tygodniu oraz w szkole podstawowej trzy tygodnie: w klasie I tydzień, w klasie II lub III dwa tygodnie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię poinformowała, że dokonano ujednolicenia informacji zawartych w dokumentach programowych dotyczących praktyk zawodowych, w tym w programie praktyk, regulaminach, sylabusach, kartach osiągniętych efektów uczenia się oraz dokumentacji przebiegu praktyk. Ponieważ do odpowiedzi nie załączono innych dokumentów niż sylabusy praktyk, nie ma możliwości oceny skuteczności podjętych działań naprawczych. Dodatkowo załączone do odpowiedzi na

raport sylabusy wskazują na kolejne nieścisłości, np. wg jednego sylabusu *praktyki wychowawczo-dydaktycznej* w semestrze letnim odbywa się ona po 15 godzin w przedszkolu i szkole podstawowej, a według drugiego w wymiarze 30 godzin tylko w szkole podstawowej.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. System weryfikacji efektów uczenia się nie w pełni umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się i nie jest transparentny.

W programie studiów w rubryce „Sposoby weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się” w przypadku pojedynczych zajęć obok metod weryfikacji zamieszczone jest rozliczenie całkowitego nakładu pracy studenta (*filozoficzne podstawy wychowania, wprowadzenie do logopedii*), które nie służy weryfikacji efektów uczenia się. W sylabusach znajduje się rubryka „Metody i kryteria oceniania”, w której z reguły nie wynika w sposób jasny, co jest metodą, a co kryterium oceniania lub warunkiem zaliczenia zajęć.

Metody weryfikacji (z zastrzeżeniem powyżej) wskazane w sylabusach zajęć są czasem inne niż w programie studiów, np. dla zajęć:

- *psychologia rozwojowa i różnic indywidualnych* program studiów wskazuje na: aktywne uczestnictwo w zajęciach – wykonywanie powierzonych zadań zgodnie z instrukcją prowadzącego, efektywną współpracę w grupach, podejmowanie omawianej tematyki w dyskusjach, prezentację z wybranego obszaru dotyczącego rozwoju człowieka i różnic indywidualnych, kolokwium pisemne w formie testu o pytaniach otwartych i zamkniętych z treści zajęć oraz literatury, dyskusje na zajęciach – aktywne uczestnictwo w dyskusjach dotyczących wybranych tematów, odpowiadanie na zadane pytania, egzamin pisemny z progiem, a sylabus na egzamin pisemny zawierający pytania z zajęć oraz wskazanej literatury przedmiotu oraz pytania problemowe na zajęciach;
- *literatura dla dzieci* program studiów wskazuje na: kolokwium wymagające zastosowania wiedzy z wykładów i literatury, aktywność na zajęciach, samodzielne studiowanie literatury i innych źródeł i na tej podstawie opracowanie zadanego eseju, przygotowanie portfolio – dziennik lektur dla dzieci (lekturnik) wraz z komentarzem merytorycznym, opracowanie zestawu zabaw i gier dydaktycznych wokół wybranych przez studenta książek dla dzieci/uczniów, a sylabus na „zastosowania wiedzy z wykładów i literatury podanej w Kolokwium” (sic!);
- *historyczne podstawy wychowania* program studiów wskazuje na: obecność na zajęciach, aktywne uczestnictwo w konwersatoriach, pisemną pracę zaliczeniową (analiza materiałów źródłowych), projekt studencki, prezentację multimedialną, kolokwium pisemne (skala ocen zgodna z regulaminem studiów), a sylabus na: obecność na zajęciach, aktywność na konwersatoriach, pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium pisemne, umiejętność analizy i interpretacji tekstu źródłowego, prezentację opracowanego zagadnienia z zakresu historii wychowania – projekt studencki, aktywny udział w dyskusji, realizację zadań i ćwiczeń z poszczególnych tematów konwersatoriów.

Ponadto w przypadku wielu zajęć podawane są alternatywne metody weryfikacji, w rezultacie nie jest jasne, w jaki sposób ocenianie będzie przebiegało, np. egzamin ustny

lub egzamin pisemny albo zaliczenie pisemne – kolokwium lub obecność na wykładach i projekt pisemny na wybrany z listy temat, przy czym metody te nie są ekwiwalentne.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że na kierunku funkcjonują rozwiązania systemowe wynikające zarówno z regulacji obowiązujących na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, jak i działań realizowanych w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Obejmują one m.in. obowiązujące zarządzenia rektora dotyczące jakości kształcenia, procedury monitorowania efektów uczenia się, okresowe analizy dokumentacji dydaktycznej, hospitacje zajęć, analizę wyników osiąganych przez osoby studiujące, ewaluację zajęć dydaktycznych oraz coroczne sprawozdania z funkcjonowania systemu jakości kształcenia na kierunku. Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, tzn. różnic w zakresie weryfikacji efektów uczenia się między programem studiów a sylabusami. Jednocześnie Uczelnia przyznała, że przeprowadzona po otrzymaniu przez nią raportu analiza wykazała potrzebę dalszego uporządkowania i większego ujednolicenia sposobu dokumentowania oraz monitorowania osiągania efektów uczenia się w skali całego kierunku. W związku z tym podjęto działania zmierzające do doprecyzowania zasad monitorowania efektów uczenia się, zwiększenia przejrzystości dokumentacji dydaktycznej oraz wyraźniejszego powiązania metod weryfikacji z efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych zajęć. Rezultaty tych prac będą możliwe do oceny po ich zakończeniu.

2. Brak jasności w zakresie kryteriów, wymaganej dokumentacji i sposobu zaliczania praktyk.

W przypadku praktyk zawodowych dobór metod weryfikacji i sposobów dokumentowania praktyk jest typowy i umożliwia ocenę osiągnięcia efektów uczenia się, ale opisana w kryterium 2 (pkt 9) wielość dokumentów regulujących te same zagadnienia w odniesieniu do praktyk zawodowych skutkuje brakiem jasności w zakresie kryteriów, wymaganej dokumentacji i sposobu zaliczania praktyk:

- a) Praktyka ciągła, zgodnie z programem studiów i regulaminem praktyki, zaliczana jest na podstawie obecności i udziału w praktyce w placówkach edukacyjnych, systematycznego gromadzenia i prowadzenia dokumentacji oraz autoewaluacji. Studenci mają obowiązek przygotować portfolio, w którego skład wchodzi:
- notatka z zaobserwowanych zajęć i sytuacji wychowawczych (momentów edukacyjnych sprzyjających konstruowaniu wiedzy przez dziecko) w pierwszym dniu (asysta nauczyciela),
  - scenariusze z zajęć/lekcji przeprowadzonych w każdej grupie przedszkolnej/klasie szkolnej (załącznik 3, 4, przy czym program studiów takich załączników nie zawiera),
  - notatka z przeprowadzonej analizy pakietu edukacyjnego wykorzystywanego w pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu i klasach I-III,
  - analiza i opis wewnątrzszkolnego systemu oceniania przyjętego w placówce szkolnej (uwzględnić techniki i strategie przyjęte przez poszczególnych wychowawców klas I-III),
  - opis obserwacji naturalnej i analiza jednego ucznia z opinią lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (dokonać analizy pod kątem obszarów wymagających wsparcia ze strony nauczyciela),

- analiza indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego pod kątem jego zawartości: elementów programu, wykorzystanych narzędzi diagnostycznych (do przeprowadzenia wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia), sposobów monitorowania skuteczności programu przez nauczycieli, współpracy zespołu nauczycielskiego z rodzicami oraz specjalistami z danej szkoły/placówki oraz z instytucji zewnętrznych.

Studenci mogą też opisać inne zadania podejmowane podczas pobytu w placówce, które przyczyniły się do zdobycia dodatkowych doświadczeń pedagogicznych.

- b) Zgodnie z sylabusem warunkiem koniecznym zaliczenia praktyki ciągłej jest realizacja wszystkich godzin i przedłożenie:

- spostrzeżeń opiekuna praktyki dotyczących predyspozycji studenta do wykonywania zawodu nauczyciela (umiejętności nawiązywania przez niego kontaktów interpersonalnych, jego zdolności do partnerskiego przewodzenia, pomysłowości inicjatywy, pracowitości, zaangażowania i zdyscyplinowania, dociekliwości, wytrwałości i konsekwencji w działaniu), o czym program studiów nie wspomina,
- portfolio - dziennika praktyki i opinii z realizacji praktyki, przy czym nie jest jasne, czy to jest dokument odpowiadający opisanym wyżej spostrzeżeniom opiekuna praktyki, czy inny (niemniej zakres portfolio został zdefiniowany inaczej niż w programie studiów).

Podobne nieścisłości dotyczą także praktyk śródrocznych. W przypadku praktyki ogólnopedagogicznej w programie studiów i sylabusie równie enigmatycznie opisano zasady zaliczenia, które w odniesieniu do dokumentacji polegającej na portfolio formie prezentacji multimedialnej zostały uściślane w regulaminie tej praktyki. W przypadku praktyki wychowawczo-dydaktycznej w sposób spójny w programie studiów i regulaminie studiów opisano zasady zaliczania praktyk i określono możliwą zawartość portfolio, nie wskazując jego obowiązkowych elementów, a w sylabusie wskazano, że materiały te uzgadniane są z nauczycielem akademickim, przy czym nie jest jasne, czy jest to opiekun praktyki, czy inny nauczyciel. Niezależnie od tego zastosowane przez Uczelnię rozwiązanie umożliwia przyjęcie różnych zasad w odniesieniu do różnych studentów, co nie zapewnia bezstronności i porównywalności ocen. Poza portfolio dokumentacja praktyk śródrocznych zawiera jedynie dokumenty w zakresie autorefleksji studentów. Nie ma w niej żadnego dokumentu związanego z opinią nauczyciela-opiekuna praktyk ani odnoszącego się do oceny osiągnięcia efektów uczenia się.

W rezultacie opisanych wyżej wad dobór metod weryfikacji nie jest zawsze trafny i nie w pełni umożliwia sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że uporządkowano oraz doprecyzowano system zaliczania praktyk zawodowych. W dokumentacji praktyk określono jednoznaczne zasady ich realizacji, dokumentowania, oceniania oraz potwierdzania osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ujednolicono również dokumentację dotyczącą praktyk zawodowych oraz zakres odpowiedzialności poszczególnych osób zaangażowanych w organizację praktyk i nadzór nad nimi. Dla śródrocznej praktyki wychowawczo-dydaktycznej opracowano kartę oceny efektów uczenia się, która obejmuje efekty przyjęte dla praktyk zawodowych. Analogicznego

dokumentu nie przedstawiono w odniesieniu do praktyki ciągłej. Uczelnia nie odniosła się do różnic między programem studiów a sylabusami praktyk, jednocześnie opracowując kolejny obszerny, liczący 33 strony dokument określający szczegółowe realizacji i oceny praktyk. Dokument ten nie jest spójny z załączonymi sylabusami praktyk, bo zakłada, że na przykład śródroczna praktyka wychowawczo-dydaktyczna na studiach stacjonarnych odbywa się w czterech semestrach po 15 godzin w przedszkolu i szkole.

3. Metody weryfikacji w ramach kształcenia językowego nie zapewniają oceny osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych w standardzie.

Program studiów nie określa metod weryfikacji dla zajęć z języka obcego realizujących wymagania standardu w odniesieniu do grupy zajęć B.2, które prowadzone są w formie lektoratu, oraz zajęć *język obcy specjalistyczny*. Uwzględnione w sylabusach lektoratów metody weryfikacji to: prace domowe (wypowiedzi ustne i pisemne), prezentacja, kolokwium, rozumienie tekstu czytanego i pisanego i nieokreślony egzamin, a w przypadku zajęć *język obcy specjalistyczny* to: ocena z prezentacji/wypowiedzi ustne, test ze znajomości słownictwa specjalistycznego oraz rozumienia tekstu czytanego, wymagania dotyczące frekwencji – zgodnie z regulaminem studiów. Metody te nie odnoszą się bezpośrednio do oceny osiągnięcia takich efektów uczenia się jak [zna i rozumie] „kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym” czy [potrafi] „dobierać w pracy z dziećmi lub uczniami odpowiednią literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy w języku obcym”. Co więcej, w każdym semestrze lektoratu od pierwszego do piątego warunkiem zaliczenia trzydziestogodzinnej sekwencji zajęć jest to samo kryterium: „Student potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi i wykłady oraz nadążać za skomplikowanymi nawet wywodami – pod warunkiem, że temat jest mu w miarę znany. Rozumie większość wiadomości telewizyjnych i programów o sprawach bieżących. Rozumie większość filmów w standardowej odmianie języka”.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że w odniesieniu do zajęć realizujących wymagania standardu w zakresie grupy B.2: *język obcy* dokonano modyfikacji metod weryfikacji efektów uczenia się. Wprowadzono rozwiązania umożliwiające ocenę kompetencji językowych zgodnie z wymaganiami standardu. Uczelnia nie załączyła potwierdzającego te zmiany sylabusa zajęć *język obcy*, do których – oprócz zajęć *język obcy specjalistyczny* – przypisano efekty uczenia się określone w standardzie dla grupy zajęć B.2.

4. Prace dyplomowe nie potwierdzają umiejętności zastosowania przez studenta wiedzy w działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Wszystkie prace dyplomowe ulokowane są w dyscyplinie naukowej pedagogika, zasadniczo – czasem w stopniu minimalnym – odpowiadają właściwemu poziomowi PRK, ale żadna z nich nie ma charakteru aplikacyjnego, nawet gdy ich problematyka ma taki potencjał. Z reguły prace dyplomowe mają charakter teoretyczno-badawczy, stanowią raport z badań lub badania opinii, a ewentualne zawarte w nich rekomendacje nie odnoszą się do działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Ponadto zdarzają się sytuacje, w których brakuje zgodności treści i struktury z tematem, występują usterki metodologiczne, zwłaszcza w zakresie badań ilościowych, formułowania

pytań i przyjętych założeń etycznych. Bywają też sytuacje, w których prace częściowo wykraczają poza efekty uczenia się określone dla kierunku, co prowadzi do nadmiernie uproszczonych wniosków. Części prac brakuje precyzji terminologicznej. Oceny prac dyplomowych nie uwzględniają ich słabości i często są zawyżane.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia wprowadziła zmiany w regulaminie dyplomowania na kierunku oraz monitoring tematyki i jakości prac dyplomowych, prowadzony przez Radę Kierunku, której zadaniem jest okresowa analiza zgodności prac z efektami uczenia się określonymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Do okresowej oceny prac dyplomowych włączono także przedstawicieli pracodawców (dyrektorów przedszkoli i szkół). Uczelnia przedstawiła też wykaz tematów prac magisterskich prowadzonych na seminarium magisterskim w cyklu kształcenia 2022-2027, część z nich ukierunkowana jest na rozwiązania praktyczne w pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, ale część tematów nadal wskazuje, że będą to raporty z badań lub badania opinii, np. „Organizacja edukacji włączającej w klasach I–III z perspektywy uczniów klas trzecich szkoły podstawowej”, „Trudności wychowawcze związane z opieką nad dziećmi w wieku przedszkolnym w doświadczeniach rodziców zastępczych”, „Postawy rodziców wobec gier komputerowych dzieci w młodszym wieku szkolnym” czy „Funkcjonowanie osoby z implantem ślimakowym – studium indywidualnego przypadku”. Ostatni temat nie mieści się w efektach uczenia się określonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Rezultaty podjętych działań naprawczych prac będą możliwe do oceny po ich zakończeniu.

W odniesieniu do kryterium 10:

Na kierunku nie wdrożono efektywnie zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujących wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji oraz skutkujących podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, które jednak wobec kierunku nie okazały się skuteczne, co poskutkowało sformułowaniem w raporcie zespołu oceniającego propozycją oceny dla kryteriów 1, 2 i 3 „kryterium spełnione częściowo”.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o opracowaniu programu naprawczego, który obejmuje m.in. przegląd dokumentacji regulującej funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia pod kątem jej spójności, aktualności oraz adekwatności do specyfiki kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz praktycznego profilu studiów, jak również uporządkowanie procedur dotyczących monitorowania programu studiów, analizy efektów uczenia się, oceny jakości zajęć dydaktycznych, hospitacji zajęć, analizy praktyk zawodowych oraz procesu dyplomowania. Pojęte działania naprawcze nie okazały się w pełni skuteczne i nie przyczyniły się do zniesienia wszystkich nieprawidłowości w odniesieniu do programu studiów (kryteria 2 i 3 pozostają spełnione częściowo).

Uchwała nr 600/2026
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lipca 2026 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się wyodrębnienie zajęć odpowiadających efektom uczenia się określonym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
2. Zaleca się zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się.
3. Zaleca się oszacowanie zajęć punktami ECTS w sposób uwzględniający średni zakładany całkowity nakład pracy studentów.
4. Zaleca się zapewnienie właściwej sekwencji zajęć.
5. Zaleca się zapewnienie form zajęć adekwatnych do przyjętych dla nich efektów uczenia się.
6. Zaleca się właściwe zaprogramowanie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.
7. Zaleca się zapewnienie odpowiedniej liczby godzin zajęć z języka obcego, umożliwiającej osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie oraz dodatkowych efektów określonych przez Uczelnię.
8. Zaleca się uwzględnienie w programie śródrocznej praktyki wychowawczo-dydaktycznej progresu kompetencji uzyskiwanego w kolejnych jej etapach.
9. Zaleca się zapewnienie spójnych informacji w dokumentach programowych dotyczących praktyk zawodowych.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się stworzenie systemu weryfikacji umożliwiającego transparentną, rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się.
2. Zaleca się stworzenie jasnego systemu zaliczania praktyk zawodowych.
3. W przypadku zajęć realizujących wymagania standardu w zakresie grupy B.2: *język obcy* zaleca się zapewnienie metod weryfikacji umożliwiających weryfikację efektów uczenia się określonych w standardzie.
4. Zaleca się wprowadzenie systemowych rozwiązań zapewniających potwierdzanie przez prace dyplomowe umiejętności zastosowania przez studentów wiedzy w działalności zawodowej nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

W odniesieniu do kryterium 10:

Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

Uchwała nr 600/2026
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 23 lipca 2026 r.

---

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2028/2029.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej